

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 50.

Maribor, dne 5. maja 1913.

Letnik V.

Pred resnimi dogodki. Okupacija Albanije.

V Bosni in Hercegovini obsedno stanje. — Avstrija in Italija zasedeta Albanijo. — Med obema državama soglasje. — Ožina Otranto-Valona za Avstrijo ni več vitalnega pomena. — Akcija proti Črnogori omejena na Skader. — Ministrski svet že sklepal o vseh korakih. Odločitev v rokah cesarja. — Spor med Berchtoldom in Hötendorfom.

Kakor smo v zadnji številki po telefoničnem poročilu iz Dunaja kratko javili, je bila s toliko nestrpnostjo pričakovana četrtkova seja v Londonu odgodena na današnji ponedeljek. Prinesla sicer ni oficijelne odločitve o tem, da se velesile naše akcije ne udeležijo, vendar je to že gotova stvar. Od četrtka sem je ostal položaj takorekoč neispremenjen. In skadrsko vprašanje je tam, kot v četrtek. Avstrija še vedno vstraja na svoji zahtevi, da mora Črnogora brezpogojno zapustiti Skader, če ne jo ona deložira s silo. Črnogora pa tega še ni storila. Stori so že vsi ukrepi, ministrski svet je odobril že vse vojaške in finančne načrte in čaka se samo še na zadnjo besedo monarha, kateremu je pridržana odločitev o miru in vojski. Da se je odločitev odgodila na danes je vzrok v tem, ker se je kralj Nikolaj v svojem drugem odgovoru na noto velesil izjavil nekako pripravljenega, zapustiti Skader pod gotovimi pogoji. Po drugi strani je vplivala na to odgoditev brez dvoma med nami in Italijo sklenjena albanska akcija, radi katere v četrtek bržkone še ni bilo vse določeno. Skadrskemu vprašanju se je v zadnjih dneh pridružil albansko, ki stoji zdaj pravzaprav v ospredju. Essad pašov „Staatsstreich“, katerega „Avstrija in Italija nočeta priznati, je dal povod, da hočeta obe državi urediti tudi razmere v Albaniji. Avstriji, ki je za avtonomno Albanijo zastavila ves svoj vpliv, namreč ne more biti vse eno, kakšna bo ta avtonomija, zato o Essadu, ki je v zvezi z Balkanci in njihovimi zarezni, noče nič slišati. Iz tega vzroka se je sklenilo akcijo proti Albaniji. Govori in piše se pa ne o navadni akciji, ampak o okupaciji Albanije. Med Avstrijo in Italijo, ki se je s sumljivo hitrostjo pridružila, je baje že natančno določena interesna meja. Italija dobi južni del z Valono. Ožina Otranto-Valona, o kateri se

je trdilo, da je za nas neobhodno potrebna, je prepuščena Italiji. Sliši se, da je vsled teh dogovorov med nami in Italijo prišlo do spora med Berchtoldom in Hötendorfom, ki je od nekaj obratna našo vojaško silo proti Italiji.

V resnih dneh.

Nedejski „Edinosti“ se poroča iz Dunaja:

Za Bosno in Hercegovino je torej proklamirano izjemno stanje in kakor se zatrjuje v dobro informiranih krogih, izide isto povelje, morda že jutri, tudi za Dalmacijo.

Cesar je sprejel ogrskega justičnega ministra v posebni avdienci in gotovo je, da se je pri avdienci razpravljalo o izrednih korakih, katere naj ukrene tudi Ogrska na svojih mejah.

Ti nepričakovani dogodki govore več kot jasno, da se nahajamo pred zelo resnimi dogodki. Vojaška ekspedicija Avstrije in Italije v Albanijo je neizogibna in gotova stvar. Zatrjuje se, da se zgodi to najpozneje v četrtek.

Avstrija principijelno noče ničesar slišati o kakih pogajanjih s Črnogoro, še manj pa privoliti v kake koncesije in kompenzacije in kralju Nikoli ne preostaja drugega, kakor da se ukloni volji Evrope, ali pa riskira silo orožja.

Politična pogodba med Avstrijo in Italijo je pa vključb dementijem oficijozne Agenzia Stefani gotova stvar. Le podrobna pogajanja glede tehniških vprašanj vojaške ekspedicije še niso končana. Avstrija je definitivno akceptirala italijansko stališče, naj bo naperjena vojaška akcija v prvi vrsti proti Albaniji in ne proti črnogorskemu ozemlju. Zato pa avstrijski vojaški krogi izjavljajo, da bi Črnogora izzvala vso silo monarhije na-se, kakor hitro bi padla le ena črnogorska krogla v avstrijske vojaške vrste.

V Bariju in Brindisiju se že zbira italijanska ekspedicijska armada. Po poluradnih poročilih bode znašala avstrijska ekspedicijska armada 50.000, italijanska pa 40.000 mož, a jasno je, da so te številke veliko premajhne in imajo le namen, pomiriti ljudstvo. Treba bo na vsak način par stotisoč mož, če bosta obe državi hoteli pošteno izvršiti svoje velike načrte.

O konsekvencah avstrijsko-italijanske vojaške ekspedicije sedaj še ni mogoče govoriti.

Iz Petrograda, se poroča, da vlada v ruskih krogih precejšnje osupnenje, a ruski državniki izjav-

ljajo, da ne bi imeli ničesar proti okupaciji Albanije, ki bi imela le namen, napraviti mir in red. Na drugi strani pa bi se situacija hitro spremenila, če bi hoteli Avstrija in Italija za večne čase obdržati Albanijo. V tem slučaju bi sledil takoj najenergičnejši ruski protest.

Uvod v vojaško ekspedicijo bo tvorila pritožba bivše provizorične albanske vlade na veleposlaniško reunijo v Londonu proti postopanju Essad paše. Na podlagi te pritožbe, katero vložil Izmail Kemal beg, bosta Avstrija in Italija izjavila, da prevzameta pacifikacijo Albanije.

V Italiji vlada nad italijansko-avstrijskim dogovorom glede razdelitve interesne sfere v Albaniji seveda velikansko veselje. Listi odkrito izjavljajo, da ni nihče mislil, da pade Italiji tako po ceni v roke rajsko jabolko Valona.

Protest provizorične albanske vlade proti akciji Essad paše se izroči že danes.

Okupacija Albanije.

Nedeljski graški „Volksblatt“ piše med drugim v uvodniku: Pribito je, da je okupacija Albanija od strani Avstrije in Italije sklenjena stvar in se bo ta sklep že v torek ali sredo izvršil. Na tem ne bo jutrajšnja konferenca veleposlanikov nič več spremenila, tudi tedaj ne, če bi kralj Nikita brezpogojno zapustil Skader, kajti akcija je dobila sedaj drugo obliko. Premeteni diplomatje, kateri so potisnili v ospredje Essad pašo, ki bi naj naši monarhiji temeljito prekrizal albanski načrt, so ustvarili nov položaj, ki sili Italijo, da se je vrgla na našo stran. Dokler je prišlo samo skadrsko vprašanje v poštev, je bila večina italijanskega ljudstva navdušena za Črnogoro, toda v trenutku, ko je razvil Essad pašo zastavo upora in se pripravila, da zasede luko Valono, na katero Italijani že delj časa obračajo svoje oči, je postala okupacija Albanije v Italiji poljudna. Obe državi stojita tik pred veliko akcijo.

Živeli smo vedno v bojazni, da bi znali nastati iz albanskega vprašanja za nas nekako drugo Šleswig-Holsteinsko vprašanje. Ker so se pa vplivne sfere že naprej določile, smo pomirjeni. Mi dobimo severno in severno-vzhodno Albanijo s Skadrom in Meduino, Italija pa južno Albanijo z Valono.

Vojska Avstrije s Črnogoro pred durmi.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ piše: Črnogora je predložila, kakor znano, zadnji seji vele-

PODLISTEK.

Siromak ste.

(Napisal Januš Golec.)

(Dalje.)

Gostje so se jeli poslavljati in se vračati proti trgu z glasnim ukanjem. Nič posebnega se jim ni pripetilo na povratku, le drugi dan je tudi marsikateri nelovec spoznal, da je med ponočno potjo streljal zajec — brez puške.

Marko se je vrnil z doktorjem, Ela in gospa pa sta počakali drugo jutro v vinogradu.

Prvič, odkar je bival v doktorjevi hiši, ni zatislil celo noč očesa. Ga je že zagugal spanec v polsenj, pa zasvetile so mu nasproti Eline oči, zaokrožila mu njena usta z belimi zobmi in ljubko — Marko se je vzdramil in znova jel premišljati večerni sprehod, korak za korakom; ko je pa prišel do glasu klarineta, ki mu je odmaknil kozarec ljubezenskega čara, je vzdihnil: prekratko je bilo! Prekratka mu je bila tudi noč, dasi brez spanja. Le tu in tam mu je motil blaženost dvom: občuti li Ela isto kot jaz?

Odslej so se začeli za Marka rajski dnevi, kolikokrat je pozneje mislil nazaj na nje. Z njo — z Elo, — je govoril vsaki dan, jej gledal o oči in jo spremljal na sprehodih. Koliko sreče je pil v teh nikdar pozabnih dnevih iz čaše življenja, kako prijetno mu je bilo okrog srca, pa tudi — kako otročji je bil.

Dnevi počitnic so se bližali zatonu; gospod doktor je opomnil Marka, naj si izbere stan in pripravi na odhod.

Stan, odhod, baš te dve besedi, ki sta mu bili nekaj vsakdanja misel, sta ga sedaj zadeli nenadoma in tako neprijetno.

Ela mu je nasvetovala moderno medicino in

tej je pritrdil tudi Marko. Težko je bilo slovo od ljubice, jela sta se poslavljati z zvečer pred odhodom na sprehodu.

Zjokala se mu je v naročju, pa se mu zopet nasmehnila, češ, saj se bodeš kmalu vrnil. Prisegala sta si zvestobo in obljubila besede srca zaupati — voljnemu papirju.

Hvaležno je Marku stisnil roko doktor in ga še opomnil na malenkosten podpis na dolžno pismo.

Gospa milostljiva pa mu je z nasmehom podala roko, prepričana, da mu je srta meniška resnost in da bode romal Marko kot kavalir na Dunaj.

Treba je bilo v slovo še mahnuti k očetovi in stričevi hiši.

Abiturijent je zadovoljen in srečen stopal proti Sotli, proti hiši očetovi. Komaj pa je zagledal v mračni svetlobi ta njemu nekaj najljubši hram, se je streznil, vtrepetal je, spomnil se je na — Kater. Vzbudila se mu je vest, ki mu je očitala: skoro cele počitnice si zanemarjal rojstni prag in materino srce. Solza iz materinega oka, ki mu je pri slovesu kanila na roko, ga je spekla, vtaknil je roko v žep in se blizal tiho, kakor nepošten tujec, domačemu krovu.

Še bolj pa je ga pogrelo, ko je prestopil prag in ugledal v kuhinji mater: mesto, da bi ga bila pokarala, se mu je milo nasmehnila, govoreč:

„Si vendar — enkrat prišel!“

Stopil je v svojo sobico, bila je očedena in pa opremljena z materino skrbjo. Pripravil si je kovček, sedel za mizo in mati mu je prinesla skodelico kislega mleka, ki mu je doslej vsikdar teknilo najboljše — a danes mu ni šlo. Ni govoril z materjo, pa tudi spal ni to noč; bojeval je boj materine in Eline ljubezni. Kot navadno vsakega, zmagala je tudi Marka — slednja.

Oče mu je drugi dan, ko se je poslavljajal, očital nehvaležnost; mati pa je molčala, ga pokrižala

na čelo in solza ugaslega upanja mu je kanila iz materinega očesa na roko. Govorila mu ni, kot vselej doslej: „Ne pozabi na Boga!“, ker ni mogla — njeno srce pa je občutilo nekako bolest, ker je gledala lastnega otroka, na katerega je stavila ves up, odtrganega od materinega srca in prodanega svetu.

Tudi stric ni rekel nič, pa tudi v žep ni segel; drugi dan pa je na vso jezo pil iz polovnjaka, ki ga je hranil za primicijo.

Le Marica in Zinka sta bili mnenja, da je doktor še nekaj več kot — kaplan.

Marko je stopal z mešanimi čustvi v veliko mesto; iz njegovega srca pa je pregnalo meglo slovesa pismo iz Elinih rok. Odslej je bil zopet srečen in marljivo zaupaval papirju, kar mu je natekovalo — srce.

IV.

V trgu je nastopila dolgočasna zimska sezona. Mladina je krenila v mesta, prenehali so izleti, pa tudi druge poletne zabave. Vse se je zarilo v zimske brloge; tudi gospa doktorjeva in Ela sta bivali doma.

Kot blisk se je pa zkoli vseh svetnikov raznesla po trgu novica, da je prestavljen dosedanjí sodnijski pristav in na njegovo mesto pride drugi, mlad in — samec. Vsi so radovedno pričakovali novega gospoda; uradniki so ugibali sem in tja, gospodičnam samskim pa je trepetalo v pričakovanju srce: bo li adjunkt kavalir ali — filister?

Pridrdral je voz z gospodom Pučnikom; gospodje so natezali vratove in po moški navadi, brez sramu, gledali skozi okna; ženska očesa pa so skrita za zastori pogledovala za njim.

Skočil je pred gostilno iz voza.

„Pa s kako eleganco“, je povdarjala gospa doktorjeva Eli.

(Dalje prih.)

poslanikov noto, v kateri se izreka, da je pripravljena zapustiti Skader, če se ji da primerne gospodarske kompenzacije.

Temu pa nasprotuje dejstvo, da je črnogorski prestolonaslednik Danilo proglasil Skader za črnogorsko prestolno mesto in da so črnogorske čete zasedle albanske obrežne kraje. Vsled tega je spaval po vodi up, da bi se spor rešil mirnim potom in je vojaška akcija Avstrije skupno z Italijo tik pred durmi.

Zadnji up na mirno rešitev.

London, dne 4. maja. Reuterjev biro javlja: Po zadnji seji reunije veleposlanikov ni glede Skadra zaznamovati nobenega novega dejstva. Če tudi je stališče Avstrije neomajno, je vendar utemeljeno upanje, da bo reunija veleposlanikov še enkrat vzela v pretres noto Črnogore in da bodo predlogi srbskega delegata Popovića povzročili, da se pojasni položaj in olajša rešitev.

Avstrija in Italija ne pripoznata, kar je od Albanije odstopil Essad paša.

„Agenzia Stefani“ brzojavlja iz Dunaja sledeče:

Z ozirom na poročilo pariškega „Tempsa“, po katerem je baše pripoznal Essad paša v Epiru mejo, ki jo je določila Grška, se zagotavlja, da sta se Avstrija in Italija dogovorile, da smatrate vsa dejanja in vse pogodbe, ki jih je napravil Essad paša s sosednimi državami, za ničeva in neveljavna.

V Bosni in Hercegovini obsedno stanje.

V Bosni in Hercegovini je razglašeno obsedno stanje. Iz Sarajeva poročajo: Po celotnem mestu so nabite odredbe, ki jih prinaša tudi uradni list in ki obsegajo z najvišjim sklepom z dne 1. maja odobreno deželno odredbo z dne 2. maja glede suspendiranja nekaterih določb deželnega statuta in odredbe, s katerimi se določajo izjemne določbe. Te odredbe obsegajo:

1. Predpise utesnujoče prigrisativno dolžnost in dolžnost imeti pos.
2. Prosto potovanje.
3. Utesnitve društvenega zborovalnega prava.
4. Utesnitve pri prodaji in posesti orožja.
5. Začasno podrejenje civilnih oseb pod vojaško pravosodstvo.
6. Poostreitev nekaterih določb kazensko-pravnega reda in tiskovnega zakona.
7. Ravnanje s poštnimi pošiljatkami.
8. Utesnitev in nadzorstvo nad brzojavnim in telefoničnim prometom.
9. Omejitvev in prepovedi zlorabe golobov-pismonoš.

Kakor se razglašja, se je odredilo obsedno stanje, ki se bo v kratkem razglasilo baše tudi v Dalmaciji, radi vstaških čet, ki so zbrane na črnogorski meji, in radi hujšakajočih političnih agentov.

Četrtekova seja.

O s toliko nestrpnostjo pričakovani četrtkovi seji v Londonu kurzira po časopisju nebrojno poročil. Znani Reuterjev urad poroča:

Četrtekova konferenca poslanikov ni ničesar določenega sklenila, je pa vendarle imela važen rezultat v toliko, da je pokazala, da obstoja dalje. S tem, da se je odredila v pondeljek prihodnja seja, se je pridobil čas. Dejstvo, da je Črnagora nekoliko ugodnejše razporejena, je tvorilo nov važen faktor, ki je na poslanike, ali vsaj na nekatere od njih napravilo dober vtis. Zato je upanje, da se v pondeljek posreči še obstoječe zadnje težave premagati, da se najde formula, ki bo sposobna uveljaviti stališče velesil glede Skadra, ob enem pa ugoditi željam Črnogore na način, ki vse velesile zadovolji.

O poteku konference se poroča: Konferenca veleposlanikov je trajala od pol 4. do 5. ure 55 minut. Prvi je odšel ruski, zadnji avstrijski veleposlanik. Avstrijski veleposlanik je imel po konferenci še kratek razgovor s sirom Edvardom Greyjem, nakar je angleški zunanji urad izdal kratko noto, v kateri je sporočil, da se zastopniki velesil zopet sestanejo v pondeljek. Med tem bodo zastopniki velesil obvestili svoje vlade o sklepih londonske konference veleposlanikov.

Dva odgovora Črnogore.

Na noto velesil, ki so zahtevale od Črnogore, da mora zapustiti Skader, je dala Črnagora dva odgovora. Z odgovorom, ki so ga sprejele velesile v sredo, so bile vse velesile nezadovoljne. Zato sta pa Anglija in Francoska — intervenirala je baše tudi Srbija — prevzeli nalogo, poverjeno jim od veleposlanikov, razjasniti kralju Nikolaju, da se Evropa s takim odgovorom ne more pečati. Kralj Nikola je pa nato izdelal nov odgovor, v katerem je v principu izrekel, da je pripravljen Skader predati pod gotovimi pogoji. Poleg tega ima baše tripelententa od Srbije zagotovilo, da so Srbi pripravljeni, dovoliti še Črnigori nekatere teritorialne kompenzacije za odstop Skadra velesilam.

Operacije Essad paše v Albaniji.

Berolinski „Lokalanzeiger“ javlja:

Iz Cetinja je bila odposlana cela vrsta uradnikov v Skader. Uprava zopet popolnoma funkcijonira. Provijanta je dovolj, vsako pomanjkanje živeža je izginilo. Pošta in telefon sta v popolnem redu.

Essad paša koraka s svojo armado proti Draču. V Lješju je ostavil bataljon vojakov. Do reke Drina so ga spremili črnogorski častniki. Pri prehodu čez most se je Essad paša poslovil od njih z besedami: „Zahvaljujem se vam za nadaljnje spremst-

vo. Prestopim sedaj na albansko zemljo. Reka Drin je naravna meja med Črnogoro in Albanijo.“

Stališče Rusije.

Reuterjev urad poroča iz oficijoznih ruskih krogov:

Rusija prejkoslej vstraja pri sklepih veleposlaniške reunije glede Skadra. Vendar pa smatra vsako nasilno in izolirano akcijo proti Črnigori za prenačljeno in neumestno, ker pride s tem solidarnost velesil v veliko nevarnost. Rusija naglašja, da smatra za svojo najvažnejšo nalogo, ohraniti evropski mir in smatra, da se morajo vse druge zadeve podrediti temu principu. Rusija se eventuelne nasilne akcije proti Črnigori pod nobenim pogojem ne more udeležiti, če pa že pride do tega, potem Rusija želi, da se je udeleži tudi kaka država tripelentente, da se tako prepreči popolni prelom med trozvezo in tripelentento.

Povsem drugačno, kot oficijozno, je stališče javnega mnenja. Naj navedemo nekaj ruskih glasov:

„Reč“ piše: Preiti se mora nekaj časa, da bo možno najti primerno sredstvo za rešitev skadrskega vprašanja. Zato je najboljša taktika ruske diplomacije, ki pametno in previdno čaka... Skadrsko vprašanje je del balkanskega vprašanja, ali ne baš najhujši. Najprej treba gledati, da se balkanski problem likvidira v naravnih potezih, ki so že začrtane. In v primeri s težavami, ki smo jih imeli dosedaj za premagati, težava in nevarnost radi Skadra vendar ni toliko.

„Zemščina“ trdi: Rusija mora vse storiti, da prepreči novo krvoprelitje. Poskusiti mora vse, da pregovori Avstrijo, da bi začela z evropskimi državami še enkrat reševati albansko vprašanje. Diplomacija mora gledati na dejstva. Določila je meje Albanije pred padcem Skadra, ona pa mora sedaj tudi gledati, da najde izhod iz položaja, ki je nastal sedaj vsled padca Skadra.

„Russkaja Molva“ je uverjena: Novi politični položaj, ki je nastal po zavzetju Skadra, zahteva, da se revidirajo ukrepi londonske konference. Posled Skadra bi bila neprecenljivo velika pridobitev ne samo za Črnogoro, ampak tudi za Srbijo, kateri bi se tako olajšal dohod k morju.

„Golos Moskvy“ pravi: Stališče, ki ga mora Rusija sedaj zavzeti, je jasno odkazano. Ukrepi londonske konference so bili storjeni, ko se je smatralo, da pripada Skader res Albaniji, sedaj pa, ko gre Skader po človeški pravici Črnogorcem, so izgubili londonski dogovori svojo veljavo. Zato mora Rusija zahtevati za Albanijo novih mej.

„Birževje Vedomosti“ menijo: Prej se lahko še Bolgarija odreče Odrinu in Grška Janini, nego Črnagora Skadru. Velesile so pustile preiti Odrin v bolgarsko last, Janino pa v grško, ko so dotičniki iztrgali trdnjave Turkom; skadrsko vprašanje pa je onima dvema enako.

„Novoje Vreme“ izraža nado, da niti Francija, niti Anglija, niti Italija ne odobre nasilnih odredb proti Črnigori.

Sklep miru.

Iz Carigrada:

Avstrijski poslanik je v imenu vseh poslanikov izročil ministru zunanjih zadev noto, v kateri se zahteva takojšnje ustavljenje sovražnosti in imenovanje delegatov in onega mesta, kjer se naj snidejo delegati, da podpisajo mirovne preliminarije na podlagi pogojev, ki jih bodo formulirale velesile. Turška vlada je že imenovala delegate.

Enako noto, kot Turčiji, so izročile velesile tudi balkanskim zaveznikom.

Strah pred vojsko in borze.

Resnost političnega položaja se najbolj zrcali na evropskih borzah, katerih se je polastila bojazen pred vojsko. Ne samo dunajska, ampak tudi borze v Berlinu, Parizu in Londonu zaznamujejo silen padec kurzov. Na dunajski borzi so bile rente in špekulacijski papirji, ki so padli, istotako je bilo tudi v Parizu. Tudi tamkaj je bila francoska renta, ki se je že itak dalje časa nagibala k padcu, potisnjena v kurzu močno nazaj. Pri velikem pomenu, ki ga ima ta papir na francosko politiko, je to pomembno in se sklepa iz tega, da smatrajo v Parizu položaj za zelo resen. Na pariški borzi je vladalo nadalje še tudi to stremljenje, da bi se po možnosti omejila prostorna špekulacija, to je, nekaka financijelna mobilizacija bank. Tudi London je kazal na borzi neprijazno lice. Med tem, ko so zaznamovale vse efektne borze padajoči kurz, so šle na žitnih borzah cene žit kvišku, kar je zopet dokaz, da je politični položaj resen. Špekulacija se okorišča na ta način, vrhu tega se pa še tudi opira na vremenski položaj ter se sklicuje na sušo. Tako je v Budimpešti, ki je glavni žitni trg naše monarhije in tako je tudi na drugih evropskih žitnih borzah.

Glavni občni zbor J. S. Z. v Ljubljani.

Včeraj, dne 4. maja, je imela naša jugoslovanska delavska organizacija J. S. Z. v Ljubljani III. glavni občni zbor, katerega se je udeležilo veliko število delegatov s 116 glasovi. Tudi Štajerska je bila častno zastopana. V zvezi je sedaj 54 skupin, oziroma 65 skupin in plačilnic s 4063 člani. IO organizaciji na Koprskem je poročal predsednik J. S. Z. dr. Zajec.

Poročilo o štajerski organizaciji je podal dr. Korošec. V preteklem letu je prirastlo 9 skupin in 1 plačilnica, tako da je sedaj na Štajerskem 16 organizacij z okroglo 500 člani. Sedeži organizacij so: Trbovlje, Skale, Soštanj, Velenje, Celje, St. Pavel pri Prebolu, Gornjigrad, Mozirje, Ruše pri Mariboru, Maribor, Krčevina-Lajtersberg, Kamnica, Ceršak ob Muri in Vitanje. V nemškem delu Štajerske imamo dve strokovni organizaciji jugoslovanskih delavcev: v Gradcu in Kapfenbergu. Obe ste precej močni in lepo napredujeta.

Poročevalec predlaga tudi novo obliko za organizacijo viničarjev, koja bo še načelstvo tehnično preštudiralo in potem storilo definitivne sklepe. V kratkem se osnuje na Slovenskem Štajerju 8 novih skupin. Tla so že pripravljena.

O organizaciji na Koroškem je referiral dr. Schaubach. Korošci imajo 3 skupine: Celovec, Prevalje, Možice; zraven obstojajo tudi delavska društva za Celovec, Podlublje in Prevalje.

Na tem glavnem občnem zboru se je ustanovilo tudi štajersko-koroško okrožje ter se mu določilo sedež v Mariboru. Okrožje je sestavljeno: Franjo Žebot, predsednik; Jakob Supančič, podpredsednik; Josip Stelcar, Maribor in Ivan Zupan st., Trbovlje, odbornika. Koroške skupine še bodo na podlagi lastnega posvetovanja imenovala svojega odbornika.

J. S. Z. je imela v preteklem poslovnem letu 25.041 K prejemkov, 16.910 K izdatkov. Rezervni sklad znaša torej letos 23.790 K.

Glede zvezinega lista „Naša Moč“ se sklene, da bo 2 vinarja od naročnine prevzela centrala, tako da imajo organizirani naročniki plačevati le 3 vinarje. Načelstvo se pooblasti, da sklene, ako se mu bo zdelo za umestno, za leto 1914 obvezno naročbo. Za odbornike skupin se bo ta obveznost že letos izpolnila.

Pri spreminjevanju pravil so določila o podporah ostala nespremenjena. Zaradi rednih občnih zborov se določi, da se vršijo vsako drugo leto. V letu, ko ne bo občnega zbora, poda načelstvo skupinam in plačilnicam poročilo o delovanju in računski zaključek v tisku.

Ustanovil se je tudi rudarski in tekstilni odsek.

Z zavestjo, da sloni organizacija na zdravih tleh, da se vedno krepi in napreduje, se je sklenil po večurnem posvetovanju ta znamenit jugoslovanski delavski shod.

Naše prireditve.

Maribor.

Občni zbor J. S. Z., skupina Maribor.

Na praznik, dne 1. majnika, je imela J. S. Z., skupina Maribor, svoj prvi občni zbor, na katerem si je izbrala delegata, ki jo je zastopal včeraj, dne 4. t. m., na občnem zboru v Ljubljani. Številni navzoči udje so naprosili gospoda državnega in deželnega poslanca dr. Korošca, da bi jim izpregovoril nekaj besed o ravnokar tako klaverno izjalovljenem štrajku v Belgiji. V kratkih, jedrnatih potezih je naslikal gospod poslanec ničeve vzroke stavke v Belgiji ter živo orisal klaverno konec cele belgijske rudečarske komedije, ki je zahtevala od delavstva tako ogromnih financijelnih žrtev, a prinesla pa — fiasco.

Svečina.

Ko se je pred petimi leti ustanovila pri nas slovenska posojilnica, so si naši narodni nasprotniki na vse kriplje prizadevali, isto uničiti. Ko se jim ta namera ni posrečila, so ustanovili konkurenčno nemško posojilnico. Občni zbor slovenske posojilnice, ki se je vršil v nedeljo, dne 4. t. m., je pokazal, da se je kljub nemški konkurenci slovenska posojilnica zelo utrčila, da ima že nad 52.000 K hranilnih vlog, da izhaja ne le s svojim lastnim denarjem, — temveč ima še celo naložen denar pri zvezi, dočim mora nasprotna posojilnica v veliki meri uživati še kredit Verbanda v Gradcu. Na občnem zboru je govoril nadrevizor gospod Vladimir Pušenjak iz Maribora, ki je orisal krasen razvoj in napredek naše kmečke organizacije ter s številkami dokazal vspehe domače posojilnice v prvih petih letih njene obstoja. Vspehi petletnega delovanja slovenske posojilnice na skrajnem severu so nam porok, da je ista važna trdnjava za ojačenje kmečkega stanu in slovenskega življa v štirih obmejnih župnijah.

Črna na Koroškem.

Pod visoko, snežnobo Peco, v gorski dolini, ki ima vsled golih gorskih sten in cvetočih livadic res prav romantično lice, se je vršilo včeraj 4. maja po božji službi javno zborovanje Slovenskega krščansko-socialnega društva. Shod je bil zelo dobro obiskan. Prišli so vsi delavci-rudarji, ki so v našem taboru, kmečki možje, mladeniči, dekleta in žene. Tudi par socialnih demokratov se je prikradalo v dvorano.

Namesto obolelega poslanca gospoda dr. Karl Verstovška je govoril na shodu odposlanec štajerske S. K. S. Z., Franjo Žebot. Zborovalci so pozorno sledili nad eno uro trajajočemu govoru. Navzoči socialni demokratje so morali slišati mnogo res bridkih resnic. Na primer, da je postal glavni princip socialne demokracije boj proti krščanstvu, a ne skrb za dobrobit delavstva; glavni voditelji social-

nih demokratov so židje, ki se dajo še kot milijonari od ubogega delavstva drago plačevati. Ne eden socij si govorniku ni nič upal ugovarjati.

Zborovanje je v vsakem oziru izborna izpadlo. Vrli koroški Slovenci se živahno gibljejo.

Skale.

Ob priliki občnega zbora, naše kmečke hranilnice in posojilnice je po končanem vspredu predaval nadrevizor gospod Vladimir Pušenjak. Označil nam je bodoče cilje naše zadrudne organizacije in orisal delo in napredek naše posojilnice. Kljub slabi letini se je lansko leto vložilo 32.947 K 69 vin., dvignilo pa le 9.985 K 10 vin. Posojilnica je lahko ustregla vsakemu dobremu prosilecu za posojilo in ima še 43.549 K naloženega denarja. Z željo, da napreduje posojilnica i v bodoče, se je končal občni zbor.

St. Lovrenc na Dravskem polju.

Na praznik Kristusovega vnebohoda je imela naša posojilnica občni zbor, kateri je bil zelo dobro obiskan od članov in vlagateljev. Po poročilu načelnstva in nadzorstva je razpravljaj nadrevizor gospod Vladimir Pušenjak o nalogah, katere se čakajo naše zadrudništvo, zlasti o delu za ljudski blagor. Posojilnica se zelo lepo razvija, izkazuje po preteku petih let nad 100.000 K hranilnih vlog in ima 34.000 K naloženih pri zvezi.

Po občnem zboru posojilnice so vprizorila dekleta v proslavo 1. maja eno deklamacijo, igrokaz in zapele eno pesem.

Kje so naši interesi?

Naši čitatelji se gotovo še prav dobro spominjajo, kolikokrat smo imeli priliko pisati o raznih diplomatičnih govorih in trditvah, kjer se je vedno povdarjalo, da ima Avstrija na Balkanu velike življenjske interese. Sicer smo imeli o avstrijskih nalogah na Balkanu svoje lastno naziranje, a nazadnje človek hoče noče vendar marsikaj verjame: ne za stran verjetnosti, ampak ker se stvar neštetokrat ponavlja. Tako je počasi prišel konec balkanske vojke in vse države sedaj na tihem že delajo proračune, koliko so pri tej stvari pridobile. Rusi so lahko prav zadovoljni, ker so pritegnili na-se skoro bi rekli ves Balkan in njihov vpliv je sedaj tam doli že skoro neomejen. Francozi, kapitalisti, že razpolagajo z velikim denarnimi načrti na Balkanu. Glavna podjetja bodo na vsak način v njihovih rokah in francoski kapital bo gospodaril takorekoč neomejeno v balkanskih deželah.

Nemci tudi niso na slabem. Njih koristi so v Mali Aziji in tam bodo oni sedaj lahko začeli obsirna in plodonosna podjetja in bodoča Turčija bo vedno bolj nemška kolonija. Ta cilj zasledujejo Nemci z železno voljo in težko, da ga ne bodo dosegli. Zanimivo je pri vsej stvari, da so si znali nemški diplomatični in trgovski krogi pridobiti tudi na Balkanu raznih simpatij preko naših glav in preko naše trgovine. Nemške tvrdke delajo na Balkanu vedno večje dobičke, avstrijske pa — nič!

Kaj pa Avstrija? Vzemimo za danes njeno razmerje napram obem najmočnejšim balkanskim državam, Bolgariji in Srbiji.

Bolgarija je država, ki ima na Balkanu velikansko bodočnost. V primeri z Grčijo stoji Bolgarija daleko višje. Uvoz v Bolgarijo se je v zadnjih desetih letih povečal za 330%, na Grško pa le za 30%. Število velikih mest — nad 10.000 prebivalcev — pa znaša v Bolgariji 27, na Grškem le 10. Seveda sledi iz tega tudi dosti večji konsum in na primer za nas, ki radi prodamo, sledi iz tega dejstvo, da se je treba na take stvari ozirati. Razen tega ima Bolgarija še drug, ravno za nas zelo pomenljiv načrt. Ona hoče namreč zvezati Donavo z Egejskim morjem. Ta kanal bi bil največja bolgarska, prometna žila in kolikor bolgarski narod sedaj lahko presodimo, se bo to tudi v resnici zgodilo. Bog znaj, ali so se gospodje diplomati in drugi taki ga Dunaju kaj pobrigali za to stvar. Ti novi bolgarski narti nas šegečejo naravnost pod nos in nam pravijo, naj se že lotimo drugačne politike.

Poleg tega bi bil že skrajni čas, misliti na Srbijo. Kakor poročajo listi na splošno, je začel pred kratkim ponovno bojkot vsega avstrijskega blaga med srbskimi trgovci. Kakor navadno, tudi sedaj nemški in mažarski listi psujejo Srbe, češ, da morajo pri nas kupiti. Kdo naj pa prisili Srbe v to, — tega ne povedo. Naravnost smešno in tudi odarno pa je to psovanje, če človek pomisli, da je Balkan za nas edino tržišče. Balkan je naš svetovni trg, drugega nimamo. In vendar vsak količjak trezen in pameten človek vidi, da pri nas gre gospodarstvo pod zlo. Kar izdelujemo v industriji, moramo vendar prodati drugam in drugega ni, kot Slovan na Balkanu, ki lahko kupi, če hoče. Čudimo se le trgovskim in industrijskim krogom, da so tako kratkovidni. Narodni šovinizem nam tu ne pomaga nič, mi moramo imeti trgovsko pot izven naše države — in to je le Balkan.

Naj za danes to zadostuje. O zahodnem delu Balkana, o katerem se ni izgovorjena zadnja beseda, ne maramo še govoriti. Vprašamo samo, ali je pametno, iskati koristi po strehi, ko nam ležijo krasne prilike naravnost pred nosom?

Darujte za Slov. Stražo!

Politični pregled.

Državni zbor.

Listi so poročali, da je dr. Sylvester sklical državni zbor telegrafičnim potom na dne 15. t. m. in sejo seniorjev na dne 14. t. m. Dostavljali so nekateri časopisi, da je to storil proti volji grofa Stürgkha in konkludirali iz tega oster spor med vlado in parlamentom. Po najnovjših poročilih dr. Sylvester ni sklical državnega zbora. Naši v Mariboru živeči državni poslanci tudi niso dobili omenjenega naznaila.

Črnogorska skupščina je sklicana na dne 8. t. m. Človek bi skoro lahko delal dovtype na našo in črnogorsko ustavnost.

Raznoterosti.

„Sveta vojska.“ Včerajšnje zborovanje „Svete vojske“ v Mariboru, ki je bilo združeno, z ustanovnim občnim zborom za Štajersko, je dobro izpadlo. Bilo je dobro obiskano in je pokazalo, da tudi pri nas umejemo težnje tega prepotrebne družva. Radi pomanjkanja prostora smo morali daljše poročilo odložiti na prihodnjic.

Nadomestna deželnozborska volitev. V mestni skupini Knittelfeld—Judenburg se je vršila v petek, dne 2. t. m., radi smrti nemškonalionalnega poslanca Kuntza nadomestna volitev. Izvoljen je bil veterinar in inšpektor Opitz iz Judenburga. Protikandidat Rath iz Knittelfelda je ostal v manjšini. Oba kandidata — izvoljeni in propadli — sta nemška nacionalca in je bil samo lokalni spor.

Obolel je državni in deželni poslanec gospod dr. Karol Verstovšek. Radi tega odpadejo shodi, ki jih je nameraval prirediti prihodnje nedelje.

Jadranska razstava. V soboto, dne 3. t. m., je bila na Dunaju otvorjena Jadranska razstava. Namen ji je, vzbuditi zanimanje za našo lepo Adrijo in za dežele ob njej ter pokazati svetu, kaj zmoremo v pomorski tehniki in v vseh zadevah, ki se tičejo morja. Otvoril jo je protektor nadvojvoda Franc Ferdinand. Jadranska razstava je velikanska, krasno urejena in vzbuja občo pozornost. Nahaja se v Pratu in sicer v Rotundi in okrog nje.

† Josef Unger. V petek je umrl na Dunaju predsednik državnega sodišča, bivši minister Jožef Unger, star 85 let. Bil je poznat jurist, ki je spisal mnogo učenih in deloma epohalnih knjig. Kot politik je pripadal stari nemški liberalni stranki in je bil svoj čas eden najodličnejših parlamentarnih govornikov.

Binkoštna veselica v Postojnski jami. Kakor običajno, se vrši tudi letos na binkoštni pondeljek, dne 12. maja, v Postojni velika jamska veselica. Vsi velikanski podzemeljski prostori bodo ta dan vse-skozi čarobno električno razsvetljeni, več godb bodo sviralo po raznih jamskih dvoranah, na plesišču se bodo vrtili plesateljini občudovalci podzemeljskih krasot, c. kr. jamska pošta bo uradovala, in sploh obeta biti Postojnska jama ta dan središče zabave in veselja. Tudi za telesni blagor p. t. občinstva bo v vsakem oziru najboljšje preskrbljeno. Ta dan bodo vozili v Postojno razni posebni vlaki po znatno znižanih cenah in sicer odhaja poseben vlak iz Ljubljane ob 12. uri 40 min. popoldne. Nihče naj ne zamudi ugodne prilike, udeležiti se jamske veselice, ter si hkrati ogledati podzemeljske krasote svetovnoznane Postojnske jame. Veselica se vrši pri vsakem vremenu in se prične ob 3. uri popoldne. Vstopnina znaša 3 K za osebo.

Štajersko.

Maribor. Znano Inkretovo gostilno na lajtersberški cesti je prevzel s 1. majem gospod Fr. Cotel, naš rojak od Sv. Andraža v Slov. goricah, ki je imel do sedaj gostilno pri Kapeli pri Radencih. Kapljica ostane izborna, kakor dozda, in tudi za dobro kuhinjo bo poskrbljeno.

Maribor. Naši Orli so res fejest fantje. Letos jih je šlo šest k naboru in jih je bilo potrjenih pet. Razun teh petih je potrjen še eden, ki je v zadnjem času sodeloval pri naših prireditvah, a se radi oddaljenosti ne more udeleževati telovadbe. Tako lahko rečemo, da je dal naš Orel šest fantov cesarju. Pa naj kdo reče, da se ne postavimo!

Študenti pri Mariboru. Tukaj je umrla v 62. letu svoje starosti mati gospoda Bendeta, Uršula Drčar iz Litije. N. v m. p.!

Ptuj. (Nestrpnost nemškutarjev.) Slovenci, bodite v sedanjem času zelo previdni in ne zahajajte v nemške družbe in kjer se zbirajo, kajti, če se pokažete v kaki nemški družbi in se menite in pogovarjate medsebojno o čisto navadnem, s čimur se ne dotaknete niti z besedico današnjega političnega položaja, vas takoj sumijo, da ste veleizdajalci in da sramotite Avstrijo ter izzovejo pri tem prepri, v katerem se pokaže vsa nemškutarska podlost in nesramnost. To se je zgodilo dvema gospodoma v Ptuj v neki nemški kavarni, kjer sta se čisto tiho in mirno pogovarjala o domačih razmerah. Že samo slovenska govorica jim je bila povod, da so začeli prepri, napadli ta dva Slovence in ju na prav grd način psovali in ju imenovali za veleizdajalce ter trdili, da sta sramotila avstrijsko zastavo itd. Za-

radi tega se bodo imeli zagovarjati pred sodiščem.

Sv. Jurij v Slov. gor. Na sedmini Krautičevi se je darovalo za Slovensko Stražo po šentlenartski podružnici K 4.40. Slovenci, tudi pri žalostnih prilikah ne zabite Slovenske Straže!

Mozirje. (Hudi in resni časi v občini trg Mozirje.) Mnogi davkoplačevalci dolžijo in zbadajo naravnost gospoda Cesarja, da je on zakrivil prepis in vknjižbo tržkega posestva na opravičence. Davkoplačevalci, idite k gospodu notarju in na sodnijo v Gornjigrad, prepričali se boste, da je to delo vodil gospod župan Goričar in zahteval, da se to delo kakor hitro mogoče izvrši. Dopis, poslan na c. kr. okrajno sodnijo Gornjigrad z dne 24. oktobra 1911 se izrecno glasi, da ni občina trg Mozirje lastnica tega zemljišča, ampak lastniki so 55teri upravičenci, izmed katerih ima občina trg Mozirje tri pravice. In podpisani so v to upravičeni gospodje: župan dr. J. Goričar, Anton Goričar in Anton Elender. Najstarejši občinski odbornik in mnogoletni župan občine trg Mozirje, gospod Anton Goričar, bi moral gotovo vedeti, kako se ima ta zadeva pravilno izpeljati in ako je res (!?), kakor piše „Narodni List“ z dne 24. aprila 1913, da so bili po „krivici“ prepisani kot lastniki občinskega premoženja. Ako nastanejo v resnici velike tožbe, katere bodo občutili vsi davkoplačevalci občine Mozirje, potem se imamo zahvaliti le zgornjaj omenjenim gospodom. Leta 1911 so prosili okrajni odbor za potrjenje občinskih sklepov in dovolili c. kr. sodniji v Gornjemgradu, da se naj vknjižijo posamezni lastniki. Oh, in sedaj zahtevajo pa zopet nazaj?! Ali ni to pesek v oči? „Narodni List“ piše, da so si izvolili nekateri upravičenci pod vodstvom Iv. Cesarja posebni odbor, to je, nesramna laž. Meseca decembra 1911 je gospod župan Goričar sklical vse upravičence, da si izvolijo posebni odbor. V občinski pisarni trga Mozirje so si tedaj pod vodstvom gospoda župana pravočasno izvolili posebni odbor, kateri pa nekaterim gospodom ne ugaja in odtod ta prepri in sovraštvo. Ah, kje so tisti zlati časi, ko so se sekali tržki pašniki in gozdovi pod vodstvom župana Lipolda. Zares, hudi časi; a kaj še le bo, — sprevideli boste, a prepozno.

Koroško.

Duhovniške vesti. Za župnika na Obirskem je imenovan častiti gospod Nagel, župnik v Lipi nad Vrbo; častiti gospod Rok Toinko, provizor na Obirskem, pride v Lipo nad Vrbo.

Duhovnik in politika.

Mnogo in mnogokrat smo že slišali mnenje: Duhovnik, ne mešaj se v politiko! To mnenje je izreklo protiversko svobodomiselnstvo. Francoska duhovščina se je uklonila temu povelju, laška duhovščina ga prakticira. Pri nas pa ne. Kdo ima pri tem odločevati, tistega se tu ne dotikamo, ni naš namen. Poglejmo samo, kako stojijo razmere.

Kake razmere vladajo v francoskih, italijanskih, španskih in portugalskih krajih, o tem je izvedelo naše ljudstvo iz naših časopisov že precej. In kakšne razmere so pri nas? Razdelimo si slovensko zemljo na dva dela: mesta in deželo. V mestih delajo politiko takoimenovani poklicani politiki; in vspeh? Indiferentizem, liberalizem, socialna demokracija! Duhovnik opravlja samo pastirstvo, njegov glas zamre ob cerkvenih vratih.

Na deželi primanjkuje poklicanih politikov. Ljudstvo bi torej ostalo prepuščeno samemu sebi. In duhovnik bi pastiroval, kakor njegov tovariš v mestu. Vladala bi zadovoljnost in sreča. Temu pa ni tako. Mesto pošilja svoje preroke in politike tudi na deželo, pridobivati tla za liberalizem, socialno demokracijo, odpadništvo. Nobenega ni, ki bi se tu uprl. Gibanje posega v versko prepovedane meje. Če se duhovnik, videč, da nasprotnik izpodkopava temelje krščanstva, ne gane iz miroljubnosti, najde milost pri nasprotnikih, on je „vzor pravega duhovnika.“

Večina drugih duhovnikov pa spozna v mestnem preroku sejaveca protikršćanstva pod krinko lepodonečih, modernih in najmodernejših, kulturnih in nekulturnih pridobitev. Zavzame se za svoje nauke, za svojo čredo in boj se začne. Duhovnik bi se umaknil, a nima ne jednega, komur bi poveril vodstvo dobrega, neizkušeneega ljudstva. Zato mora vztrajati sam in biti vsem vse. Podkovan o socializmu, o liberalizmu, anarhizmu, v lepih umetnostih, a najbolj pa v orožju premetenega nasprotnika, ki si lahko, ker je številnejši, porazdeli svoje delo. In tako se ni čuditi, če se začne za novodošlega, mladega duhovnika na deželi namesto počitka in miroljubnega dela — le boj in novo učenje.

Ko bi imel okoli sebe polno izvežbanih politikov-boriteljev, odstopil bi vesel in pustil drugim bojevanje in delovanje v politiki, na gospodarskem polju in povsod tam, kjer je treba dela za ljudstvo. A tako pa ne more.

Klic nasprotnikov: „Duhovniki v stran, iz pozorišča v celice!“, je klic ogabnih bojazljivcev nasprotnikov, ki si žele lahkega dela pri razširjanju svojega pogubnega smetnega semena. Lajlik.

Pridobivajte nove naročnike!

Loterijske številke.

Gradec	30. aprila 1913	44	75	40	21	23
Lince	3. maja	55	1	79	32	2

Amerikanske ključke

več tisoč še proda župnik pri Sv. Petru pri Mariboru. Cena po dogovoru. 585

Šivalni stroj,

dobro ohranjen se proda za 28 kron v Mariboru Goethejeva ulica št. 2, II nadstr. vrata št. 12.

Proda

se lepa, enonadstropna, vili podobna hiša, obstoječa iz 5 zidana sob in gospodarskega poslopja, 2 1/2 orala sadonosnika in njive, s stiskalnice. — Lega v prijaznem trgu Gornja Radgona, tik župne cerkve sv. Petra, 5 minut od želez. postaje Gornja Radgona in 5 minut od mesta Radgona. Nese mesečno 50 K najemnine. Zaradi lepe, mirne lege, brez prahu, z vrhom obdana, posebno pripravna za kakoga duhovnika-penzionista. Cena in plačilni pogoji se zvejo pri gospodu Janezu Lančiču, kleparskemu mojstru v Gornji Radgoni. 70

Razglas.

Občina Trbovlje odda mlin s tremi tečaji in stopami.

Mlin je popolnoma na novo opremljen in edini mlin v Trbovljah.

Ponudbe naj se pošljejo na županstvo do dne 20. maja 1913.

Županstvo Trbovlje, dne 2. majnika 1913.

92

Župan.**Najboljši in najcenejši klobuki**

se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptui,

Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna. Solidna postrežba. 95

Franjo Duchek

svečar in medicinar v Mariboru
Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščeni, namiznih in mili sveč ter voščenk.

Postrežba točna!

Nizke cene!

Karol Tratnik

se priporoča kot

špecialist v izdelovanju cerkvenega orodja in cerkvene posode, kot monštranc, kelihov itd.

Maribor, Pfarrhofg. 3.

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“) v CELJU, Graška cesta šte. 9, I. nadstropje

obrestuje hranilne vloge po

5%

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čednimi obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlož. župniške urade : spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade : uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce : pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruge in društva : pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselice : jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike : vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okrasih in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

00000

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.

00000

Trgovina s steklom, parcelanom in kamenino

Ivan Kleinšek

Maribor, Koroška cesta št. 17

priporoča po najnižjih cenah svojo bogate zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe kakor vsa v stroko spadajoča dela. : : :

Popravila se najceneje izvršujejo!

M. Sabukošek

krojaški mojster v Celju
priporoča veleč. duhovščini svoj

modni salon
za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Najboljši in najcenejši asbestni

škrilj je edinole

„KAMENIT“

Vzorci in proračuni brezplačno.

Krajevni zastopniki se iščejo.

A. SPITZER, Ljubljana.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah in trgovinah list „Straža“.

Štajersko slivovko

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

medicinalna žganja

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinski žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju

lastnik **R. Diehl.**

5%

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čednimi obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlož. župniške urade : spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade : uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce : pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruge in društva : pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselice : jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike : vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okrasih in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

00000

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.

00000